

Bijeenkomst arbeidsmigranten in Brabant 15 juni 2010 bij PSW in Den Bosch

Aanwezigen: Polish Service and Info Shop Tilburg, International Service Shop, Horst aan de Maas, FNV Bondgenoten, Productschap Tuinbouw, Productschappen Vee Vlees en Eieren, PVE, ACSER, Roosendaal, gemeente Roosendaal, gemeente Steenberg, SRE, Vreemdelingen Informatie Punt, VIP, Eindhoven, ZLTO, SIW Roosendaal, Stichting Naleving Cao voor Uitzendkrachten, SNCU, PSW

Verhinderd: Kamer van Koophandel Brabant, gemeente Woensdrecht, gemeente Deurne

Doel bijeenkomst

Deze eerste bijeenkomst was er op gericht in beeld te brengen wie in Brabant met wat bezig is m.b.t. arbeidsmigranten en waar men tegenaan loopt. Daarnaast is het doel om te zoeken naar samenwerking op verschillende niveaus om de knelpunten op te lossen. Tevens uitwisseling van kennis over succesvolle werkwijzen van bestaande en nog op te richten steunpunten /informatiepunten.

Inleiding PSW

In opdracht van en met subsidie van de Provincie Noord-Brabant werkt PSW aan de kwaliteitsverbetering van de Brabantse steunpunten voor arbeidsmigranten PSIS in Tilburg en stichting SRADA in Eindhoven. De volgende projectactiviteiten zijn o.a. gepland:

- Organiseren van bijeenkomsten voor alle Brabantse steunpunten en soortgelijke initiatieven voor de uitwisseling van kennis, ervaring en data over arbeidsmigranten.
- Trainingsprogramma voor vrijwilligers van steunpunten (ook nieuwe steunpunten kunnen hieraan deelnemen!)
- Werkwijze van bestaande steunpunten verbreden naar andere Brabantse informatiepunten.
- Ontwikkelen van een vorm van informatieoverdracht (bijv. train-de trainer) over georganiseerde gastvrijheid voor netwerkpartners en stakeholders.
- Adviseren over de ontwikkeling van informatiemateriaal over de dienstverlening van de informatiepunten. Deze informatie is gericht op werkgevers en intermediaire organisaties.

Problematiek arbeidsmigranten

In Nederland werken naar schatting ongeveer 160.000 Midden en Oost-Europeanen (Risbo, 2009). Via een uitzendbureau (43%), als ZZP-er (12%) of rechtstreeks in dienst van een werkgever (41%). In de Provincie Noord-Brabant zijn alleen al ongeveer 40.000 Poolse arbeidsmigranten werkzaam. Ze werken vooral in de regio's Tilburg, Eindhoven en Roosendaal. Een deel is hier tijdelijk, een deel zal zich – stap voor stap – permanent vestigen in Nederland. We zien de laatste jaren nieuwe migratiepatronen. Arbeidsmigranten trekken van het ene naar het andere land, het werk achterna. Arbeidsmigranten vangen de tekorten op de NL arbeidsmarkt op, er is nauwelijks sprake van een verdringingseffect, ook al wordt dat door bepaalde groepen Nederlanders wel zo ervaren. Uit onderzoek blijkt dat MOE-landers een positieve bijdrage leveren aan de Nederlandse economie. Ook in Brabant vervullen zij een belangrijke functie in de economie en zijn zij niet meer weg te denken. Oost-Europese arbeidsmigranten blijken zich op vele punten snel aan te passen aan de Nederlandse samenleving. Er zijn echter ook misstanden met betrekking tot werk en huisvesting. In de praktijk blijkt dat arbeidsmigranten voor ondersteuning onvoldoende de weg weten te vinden naar bestaande organisaties zoals bijvoorbeeld gemeenten. De steunpunten PSIS in Tilburg en stichting SRADA in Eindhoven bieden Oost-Europese arbeidsmigranten een loket, waar zij terecht kunnen voor hulp bij het regelen van hun zaken en voor doorverwijzing naar organisaties. De huidige steunpunten kunnen niet

geheel Brabant bedienen. De continuïteit van de organisaties is vanwege het ontbreken van structurele financiering niet gegarandeerd.

Hightlights

Zonder volledig te willen zijn, zijn dit de belangrijkste highlights vanuit de kennismaking:

- MOE-landers laten zich verdelen in 3 groepen; 1. tijdelijke migranten (seizoensarbeiders) 2. arbeidsmigranten die langer tijdelijk verblijven 3. duurzame migranten. Voor de laatste groep is ander beleid nodig omdat deze groep wil integreren in de NL samenleving.
- Huisvesting is een groot probleem. Er zijn onvoldoende geschikte locaties. Er is voldoende wetgeving, wat ontbreekt is de handhaving hiervan.
- De laatste maanden is het onderwerp arbeidsmigranten weer erg actueel. Misstanden komen aan het licht (15 juni Fraude in champignonteelt, Arbeidsinspectie, 28 juli uitzending EO over arbeidsmigranten). In sommige tuinbouwsectoren is het moeilijk overleven door zeer lage prijzen, dit kan leiden tot ontduiking van cao's.
- In verschillende regio's in NL is sprake van dezelfde problematiek. De oplossingen worden vooral overgelaten aan de regio's en gemeenten. Arbeidsmigranten zoeken lokaal naar ondersteuning.
- In sommige Brabantse regio's (West-Brabant, DAS gemeenten) is behoefte aan een fysiek steunpunt. Om bestuurlijk draagvlak hiervoor te krijgen is inzicht in de problematiek noodzakelijk. Door handig te verbinden kunnen nog op te richten steunpunten gebruik maken van de kennis en methodiek van de bestaande steunpunten.
- SNCU heeft in maart een vergelijkbare bijeenkomst georganiseerd en een matrix gemaakt van de problemen die betrokken organisaties tegenkomen en de aard van hun dienstverlening. De benoemde knelpunten worden door de deelnemers herkend en er worden aanvullingen op gedaan.
- Er is veel kennis over MOE-landers maar deze kennis is vaak niet aanwezig bij bijvoorbeeld werkgevers of zorginstellingen waar MOE-landers werken of wonen.
- Er worden een paar organisaties gemist in dit overleg: VROM Inspectie Zuid (Limburg en Noord Brabant), Wonen Limburg, Servicepunt Handhaving. Met deze organisaties wordt nog gevraagd of zij willen aansluiten.

Besluiten

1. Er is grote behoefte aan samenwerking en wederzijdse kennis - en informatie-uitwisseling. Alle aanwezigen hechten belang aan een overleg over het thema arbeidsmigranten. Daarom wordt besloten om als Brabants Platform Arbeidsmigranten verder te gaan. Doel: elkaar makkelijk kunnen vinden, kennis/informatie met elkaar delen, knelpunten signaleren en gezamenlijk uitdragen naar o.a. gemeenten, provincie, en stakeholders.
2. Er wordt een notitie opgesteld waarin de belangrijkste knelpunten worden genoemd, en een aantal aanbevelingen worden gedaan. De notitie dient meerdere doelen: gemeentelijke bestuurders te informeren over de huidige stand van zaken m.b.t. knelpunten die vragen om een oplossing van welke landelijke, provinciale of regionale organisatie of partij. Op basis hiervan kunnen de bestuurders een besluit nemen over het inrichten en faciliteren van een of meerdere steunpunten in Brabant. In de notitie worden ook de concrete acties genoemd die prioriteit krijgen. Daarbij wordt gedacht aan: landelijke kennisbank (website, call centre) voor delen van kennis en verwijzing van arbeidsmigranten naar een steunpunt in eigen regio. Ook wordt voorgesteld om een provinciale conferentie voor bestuurders te organiseren om hen te informeren en het draagvlak te vergroten.
3. Op 28 september 2010 vindt de volgende bijeenkomst van het platform plaats.